

kép magyarázván ezt, hogy az egyenes sejterdényekből képződött (tehát jól hasadó) törzsből a nedvek körutjokat ősszel hamarabb bevégzik, s tavasszal ismét korábban eljutnak a rügyekhez, azokat fakadásra serkentendő.

Ilyen külső jelekre figyelmeztet Danholevszky erdőmester a bécsi „C. B. f. G. F.” közelebbi számában, mely jelek éppen a hasított áruk készítésére oly nagy mértékben és kitűnő előnyökkel használt kocsános tölgyre, de csakis erre vonatkoznak. Eme jelek a következők:

Azon törzsek, melyeknek levele őszkor vöröses-barna színt vált, kevésbé hasadékonyak, mint azok, melyeknél a lombzat ugyanakkor zöldes-sárga és sárgás-barna színt tüntet elő.

Fontosabb ennél egy másik külső jel, mely nem csak bizonyos évszakban, hanem bármikor megfigyelhető s ez a kéregalkata. Nevezetesen — Danhelovszky tapasztalata szerint — minél apróbb repedéseket tüntet elő a kocsános tölgy kérge, annál kevésbé hasadékony annak fája, és viszont.

Mindezen külső jelek belső növényélettani oka természetesen még megfejtésre vár. De érdekesek és értékesek a gyakorlat mezejéről gyűjtött emez adatok, mert ilyenekből épült fel az erdészeti szaktudomány s ilyenekkel kell azt folyton erősíteni.

— sz. —

Káros hernyó a bácskai erdőkben.

Legyen szabad néhány vonással közölnöm azt, hogy a bácskai erdőkben a sárga-faru gyapocsz (phalena bombyx chryso-rhoea) a folyó év kora tavaszán nálunk borzadalmas mennyiségben jelentkezett.

A múlt 1875. év őszén a figyelmes erdőgazdának feltehetően, hogy az inkább korosabb csupaszályos vágható állatok egyedei galyvégein almanagyságu finom fehér hálózattal bevont hernyófészkek, félelmetes számban láthatók, s a hosszán tartó őszi idény alatt egynémelyikéből a hernyók életre ébredvén, a tölgyfa levelét a szitakötő szárnyához hasonlóvá rágták, melyen a levélszár és erezte volt látható; az esten-

kint fészkeikbe visszamászó hernyók, daczára a tartós kemény téli időnek, áttelevén, folyó év tavaszán, midőn áprilhó 1-én a fák rügyei fakadozni kezdtek, ismét életre ébredtek, s mintegy ápril 10-dike táján a tölgyállabokat annyira ellepte a gyaponcz, hogy áprilhó 24-én a megtámadott erdőrészek mintegy futó tűz által megtámadottak, egész téli mezben állókká koppasztattak; a sárga-faru gyaponcz ily mesés számbani megjelenése azt eredményezé, hogy az általa megtámadott állabok leveleiktől megfosztatván, s a gyér albokrozat zöldjét felemésztvén, a hernyók széledezni kezdtek, s miután közelben tápanyagot nem lelhetek, mielőtt bábbá alakultak volna, éhhalállal vesztek el, s a kocsinyomok s apróbb mélyedésekben összetorlódva százakat lehetett élettelenül találni; ezen rémletes hernyófalás leginkább az apatini, bezdáni pagonyok makktermését tette tönkre, s a midőn a mult évben az aszály, jelenleg a hernyók hiúsították meg kiméletlen módon az értékeket, illetőleg felujtandó vágásterek beerdősítését.

Igénytelen nézetem szerint indokolt s minden tekintetben beigazolható kisegítő módozat az erdők felujtásánál főleg azáltal válnék lehetségessé, ha ily rendkívüli események beálltával a magas kormány az alduna mentén elterülő Slavonia nagyhirü tölgyese makkterméséből hajlandó lenne néhány ezer hektoliter egészséges tölgyemakk kiszolgáltatását elrendelni, mely intézkedés az itteni tölgyállabok felujtásánál, különben is sokak által hangsúlyozott üdvös utókövetkezmények nélkül nem maradhatna, mivel a csenevész, 3—4 fordaszakot élt s gyökés tőhajtásokból felcsuporodott magfák erőteljes, egészséges makkot nem is szolgáltathatnak; az ezen műveletekhez szükséges kiadást bőven fedezné a talaj mezőgazdasági köztes használata által befolyó mellékhaszonvételek jövedelme, melyből 10/0 elegendő volna, hogy a bácskai erdők ne csupán fenntartassanak, de virágzóbb, erőteljesebb, zártabb állabokban az utókornak átadassanak.

Doroszlón, 1876. májushó 3-án.

Krivácsy Elek,
kir. főerdész.